

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacacione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

954. Quæ solennitates necessariò adhibenda in dismembratione Ecclesiæ
seu beneficii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

causam dismembrationis vel divisionis Parochia, sufficit pro eius verificatione accessus Ordinarii ad locum, & illius inspectio, debent tamen hec omnia in actis publicis reduci, alias non staretur Judicis assertio; quod locum ipsum vidisset, & negotium in statu rati reperisset, eadem ferè ex Lott. exscriptis Corrad. pr. benef. l. 3. c. 3. num. 8.

Quæstio 952. An, & qualiter dicta causa & solennitatis presumantur in dubio?

Respondeo primò: Pro inducenda præsumptione solennitatis extrinsecā adhibita in dismembratione, quam possessor allegat, sufficit tempus 30. annorum, non tamen minus. Lott. l. 1. q. 28. n. 38. citans Imol. in c. p. 10. & 13. de empt. & vendit. & Rotam in Elboens. dismemb. 18. Decemb. 1600. Quod ipsum tamen limitat ibid. modo tamen proberet confensus illius, de cuius præjudicio agitur, ut rectè ait, advertisse Menochium l. 3. præsump. 132. n. 64. sic exponendo cit. c. p. 10. Limitat id ipsum ulterius n. 42. ita ut sublata causa necessaria, seu non apparente de causa legitima, actus evidenter maneat minus solennis, ac consequenter non admittetur præsumptionem solennitatis ex tempore aliquo. Sed neque supposito defectu causæ, ex cursu temporis induci posse præsumptionem, auctoritatem Episcopi, aut alterius Papæ inferioris intervenire; cum inferior non possit dismembrare, aut dismembrationem auctorizare sine causa, ait Lott. n. 43. Neque etiam auctoritatem Papæ, ut idem n. 44. cum nullus lapsus temporis sufficiat pro inducenda præsumptione auctoritatis Papæ, nisi justificata ipsius Papæ scientia circa talē dismembrationem, ut Aymon. de antiqu. tempor. p. 3. in principio. n. 17. Alex. cons. 9. n. 8. l. 3. Ruin. cons. 23. n. 19. l. 5. & alii, quos citat Lott. n. 44.

2. Respondeo secundò: Dictum tamen tempus non sufficiet pro inducenda præsumptione substantia ipsius actus dismembrationis, ut Aymon. loc. cit. n. 22. & consequenter nec pro inducenda præsumptione causa illius, à qua actus ille substantiat, & mensuram justitiae accipit. Lott. ibid. n. 39. & 40. citans Natt. cons. 162. n. 24. Et addit Lott. n. 37. Quod nisi causa sit evidens, existimare se, nullius temporis lapsus sufficiere ad sustinendam dismembrationem; admittere tamen videtur Lott. n. 41. quod præsumenda sit veritas causa allegata, ubiunque versamus in dubio, & certa solennitatis apparent adhibita; pro quo citat Gemin. cons. 48. n. 6. & sic in terminis dismembrationis decisum dicens à Rota apud Seraphin. decif. 414. n. 2.

Quæstio 953. Quanam sit legitima causa dismembrationis?

Respondeo primò: In genere præter ea quæ dicta sunt quest. ante hanc. 4. Quod uimurum, ut AA. ibi citati, eadem causa requirantur, quæ requiruntur ad alienationem rerum Ecclesiæ, vel etiam quæ requiruntur ad unionem faciendam, nempe requiri causam necessitatis & utilitatis Ecclesiæ. Card. de Luca. de benef. d. 45. n. 6. Tond. qq. benef. p. 3. c. 156. n. 17. Corrad. pr. benef. l. 3. c. 2. n. 2. Unde dum Lott. ait cit. q. 28. n. 25. aliquando solam pinguedinem redditum unius, & exilitatem fructuum alterius Ecclesiæ reputari justam causam pro dismembratione, ut in casu, quo Episcopus constituit ministrum in Ecclesia Parochiali, qui adjuvet Rectorem, & ad hunc effectum illi assignat

pensionem ex redditibus Ecclesiæ loco beneficii, quod facere potest; ut Abb. in c. con querente, n. 1. & 5. de Cleric. non resid. Gamb. de off. leg. l. 5. m. de dismemb. num. 9. & 10. & Rota apud Seraph. des. 428. quæ, & quos citat dum inquam, id afferit Lott. non excludit necessitatem & utilitatem illius Ecclesiæ; non enim citra necessitatem & utilitatem evidentem, & purè tantum, quia Ecclesia illa Parochialis haberet pinguiores redditus, Episcopus poterit isti Rectori obtrudere adjutorem, cum dicta dismembratione. Porro iustam causam necessitatis talem esse oportere, cui alias opportunitate provideri non possit, ait Card. de Luca. de Regular. d. 27. n. 4. Item de Paroch. d. 34. n. 3. ait, requirad effectum dismembrationis præcisam nimium moralē necessitatem. De cetero, quanam in particulari causa constituant necessitatem illam & utilitatem respectu Parochialis dismembrandarum, aut dividendarum, cum erectione nova Parochie, ut & qua in dicta earum dismembratione & divisione adhibenda speciales solennitatis, vide fide actu alibi, ubi de Ecclesiarum Parochialium merectione. Vide etiam Lott. cit. q. 28. n. 45. Card. de Luca. in Miscellan. d. 1. a. n. 11. 5. & ad Trid. d. 16. à n. 1. de Paroch. d. 33. 34. 35. 36. &c. qui etiam or. d. 34. n. 2. de Paroch. Quod materia illa dismembrationis vel divisionis Parochialium certam ac determinatam regulam non recipiat, utpote repulsa in arbitrio Episcopi, adversus quod licet, ubi si irrationabile, detur appellatio vel recursus, attra men rarum & difficile sit, ut illud in iniustitia positiva convinci valeat, quoties interponitur pro dismembrationis denegatione: unde etiam forte nulli vel nimium rari sunt casus, in quibus Episcopo denegante, Romana Curia in gradu appellatione, vel recursus id præcipiat, frequenter autem reprobari soleat in causa converso, in quo trans quam in specie formalis alienationis rigide proceditur super interventu causa, & solennitatis.

Quæstio 954. Quae solennitatis necessariæ adhibenda in dismembratione Ecclesiæ seu beneficii?

Respondeo primò: Illæ solennitatis juris adhibenda sunt, de quibus in c. sine exceptione, 12. q. 2. c. dudum. de reb. Ecc. non alien. Lott. l. 1. q. 28. n. 5. citans Rotam decif. unic. n. 1. de reb. Ecc. in noviss. & in una Toletan. Parochial. 17. Nov. 1601. & in Aquilana nullitatis erection. 24. Maij 1610. &c. Cumque haæ solennitatis, ut Garc. p. 12. c. 3. n. 3. sint eadem (intellige saltem pleraque) quæ in unione, adeoque constanter potissimum in vocazione ceterarum personarum, requirendoque earum consensu (unde & usus inolevit, in literis, quæ super dismembrationibus expedientur à Cancelleria, semper apponendi clauillam: vocatis vocandis, quæ arctas Executorem ad procedendum via ordinariæ, ut Felini. in c. de cetero. n. 10. de re iude. Lott. cit. c. 28. n. 8.) de his, quanam ea sine quærendum; unde

2. Respondeo primò: Vocandus est Rector beneficii dismembrandi, & eo non vocato fieri nequit dismembratio, securus ac accidit in unione. Lott. iur. q. 28. n. 7. citans gl. in Clem. si una. de reb. Ecc. non alien. v. vocatus, & ibid. Imol. n. 12. ubi etiam reprobat Hostiensem, confundentem in hoc puncto terminos unionis, & dismembrationis. Ventr. 10. 2. ann. 8. §. 2. n. 18. (ubi etiam quod simili ratione vocandus Rector in dismembratione ali-

ne alicujus juris beneficii) Castrop. cit. §. 10. n. 1. Corrad. pr. benef. l. 3. c. 2. n. 2. Unde Rector permissa est appellatio, adeo ut, si intra decendum datum ad appellaandum, procedatur ad executionem, ea nulla sit ex generali Regula. non solum de appell. in 6. Lott. loc. cit. num. 9. citans Rotam in Caesarugus. dismemb. 25. Jun. 1607. Hunc consensum debere esse expressum & explicitum, & non sufficere tacitum & implicitum, tradit Lott. ibid. nn. 16. citans gl. in c. dudum. v. perpetuis. dereb. Eccl. non alien. in 6. & Rotam in Elboren. dismemb. 18. Nov. 1600. Non tamen exigit consensus ille scripturam, sicut eam exigit decretum Superioris, quod alias alienationem procedere debet. Lott. ibid. n. 13. citans Innoc. in cit. c. dudum. n. 3. Sufficere etiam ad validitatem dismembrationis, si postmodum talis consensus superveniat, censet Lott. loc. cit. num. 12. eo quod requisitio talis consensus non exigitur pro forma: quo catu aliud dicendum fore, ait ex Innoc. loc. cit.) cum id non declareret textus c. ad audientiam. de Eccl. adi. nec is ratione auctoritatis requiratur, sed tantum ratione prejudicii. Putat tamen Lott. n. 14. ex Innoc. loc. cit. ad hoc, ut talis consensus superveniens attenuatur, necesse esse, quod eum praecedat tractatus, in quo delibetur, dismembrationem fieri oportere propter Ecclesia uilitatem: Et ita convalescat alienatio (idem est de dismembratione) ex nunc, & non ex tunc. Quodsi tamen vocatus Rector nollet consentire, potest Episcopus eo invito, si subsit iusta causa, procedere ad dismembrationem. Lott. loc. cit. n. 10. juxta textum c. ad audientiam. Porro in ordine ad hunc effectum is intelligitur nomine Rectoris beneficii, qui habet defensionem illius. Unde cum jus Parochia censetur residere penes Prelatum, non autem penes Vicarium, requirendus erit consensus hujus Prelati, vel etiam Capituli, si penes Capitulum sit cura habitualis, non autem Vicarii, qui solum habet exercitium, & suam congruum. Lott. loc. cit. n. 18. & 19. qui etiam n. 21. addit. quod, ubi haberet consentire Capitulum, non sufficit consensus singulorum de Capitulo, sed requiritur consensus Capitulariter, ut Felin. in c. cum omnes. n. 24. & 28. de confit. & Rota decis. 384. n. 6. p. 1. Recent.

3. Secundo requiritur etiam consensus Ecclesia vel Collegii, cuius Canonicum vel beneficium aliud dismembrandum. Card. de Luca. de benef. d. 45. n. 5. Ventrigh. loc. cit. n. 15.

4. Tertiò requiritur etiam consensus Defensoris, si Ecclesia seu beneficium dismembrandum sit vacans. Castrop. cit. §. 10. n. 1. Corrad. pr. benef. l. 3. c. 2. n. 2. Lott. cit. q. 28. n. 22. ubi, quod si Ecclesia vacaret, deberet ad istum effectum dismembrationis ei deputare Episcopos defensorem, ad cuius officium pertinebit, disquirere de legitimitate & veritate causa necessaria. Debet autem cavere Episcopus, ne talem deputet, qui possit corrupti. Lott. cit. n. 22. juxta gl. in c. 1. dereb. Eccl. non alien. in 6. v. defensore. & Rotam in Toletan. Paroch. 19. Nov. 1601.

5. Quartò requiritur consensus patronorum, non secus ac in unione. Card. de Luca. de jurep. d. 66. n. 10. ubi: nemum invalida est provisio, & resignatio, seu permutatio ipsius beneficii; verum etiam unit, etiam si fieres ad favorem Seminarii juxta formam Trid. seu ex alia iusta cau. Idemque ex rationis identitate in suppressione vel dismembratione, aliquo actu prejudiciali, si enim in beneficiis etiam libera collationis habemus,

quod in suppressionibus, vel dismembrationibus desideratur consensus Rectoris, vel Parochianorum, aut alterius interessati, multo magis desiderandus est: consensus Patroni in Ecclesia non libera. Contrarium tamen tenent Lott. saltem in casu constituti defensoris beneficii. cit. q. 28. n. 22. ubi præmissis de defensore mox subiungit: ex quibus etiam consequitur, consensum patrionorum minime exigi vel curari, ut latè resolvit Rotam apud Cassad. decis. 3. sub. n. 4.

6. Quinto in dismembratione Parochia requiri quoque consensum Parochianorum, prædictis verbis satius indicat Card. de Luca loc. cit. Sed de hoc dictum alibi. De divisione Parochie negat Castrop. cit. §. 10. n. 5.

7. Sexto requiritur sicut ad unionem, ita etiam ad dismembrationem consensus Capituli Cathedralis, ut expresse disponitur in Clem. 2. dereb. Eccl. non alien. Castrop. loc. cit. Card. de Luca. de benef. d. 45. n. 4. Idemque etiam beneficium dismembrandum non spectet ad Cathedralem, aut ei subjectum sit, sed sit aliud ius Ecclesie; eo quod sicut in unione, ita & in dismembratione, etiam priorum beneficiorum Capituli Cathedralis consensus requiritur, non præcisè tantum ut interessati, sed etiam independenter ab hac interessentia, quatenus solennitas, & ex ea ratione, quod ob arctissimam hujus Capituli cum Episcopo conjunctionem omnia negotia ardua exigant cum eo communicari & expediri: adeoque & talis solennitas, & ex eadem ratione (quod nimur etiam unio, & dismembratio externorum illi beneficiorum adhuc sit negotium arduum) requiritur in dismembratione, etiam illorum beneficiorum: quod facit, quod tradit Barbos. juris Eccl. l. 1. c. 32. n. 7. ex decis. Rota in Trentina benef. 12. Novemb. 1629. & Seraph. decis. 338. n. 2. Quod in alienatione bonorum Episcopatus requiritur consensus Capituli, non ut personæ habentis interest, sed solum tanquam solennitas. Facit quoque, quod tradit Ventrigh. to. 2. annot. 8. §. 2. num. 15. quod in suppressione Canonicium Collegiatum requiritur consensus tam Capituli Cathedralis, quam Collegiat.

8. Prater hanc solennitatem consistentem in vocatione interessatorum, & exquisitione consensus illorum, adhibendum quoque pro solennitate necessariò requisita tractari, nempe Episcopi cum Capitulo super dismembratione facienda, vult Lott. cit. q. 28. n. 5. & Corrad. pr. benef. l. 3. c. 2. n. 2. de quo vide dicta supra de unione; ea enim hic pariter sibi locum vendicant.

9. Ac denique in hac specie alienationis spiritualis, nempe dismembratione beneficiorum non intrat necessitas solennitatis beneplaciti Apostolici, sicut ea requiritur juxta præcriptum Extravag. ambitio, ad alienationem aliarum rerum Ecclesie. Card. de Luca. de Regular. d. 64. n. 9. *Questio 955. Quandonam dismembratio censetur sortita suum effectum?*

R. Espondeo: Item demum dismembratione, ut et suppressionem, non fecus ac unionem foritam centeri effectum suum, cum secura tandem est vacatio per cessum, vel decessum beneficij, quod dismembratur vel suppressum; similique apprehensa possesso, ait Lott. l. 1. q. 29. nn. 27. Verum hoc quidem procedit in suppressione: item in dismembratione simul extincta tituli, ut idem Lott. In simplici tamen dismembratione fructuum, intacta substantia tituli (qua est propriè dicta dismembra-